

תלמודו בידו

דף כה עמוד א

- [א] מדוע האומר "יברכוך טובים" זו דרך מינות ?
- [ב] על אלו דברים משתיקים את מי שאומרם, ומדוע ?
- [ג] מה דין הכופל את שמע ?
- [ד] אלו דברים הם בידי שמים, ואלו בידי אדם ?

- [א] לפי שאינו כולל את הרשעים בשבחו של מקום.
ואילו חכמים אמרו שיש לצרף גם את פושעי ישראל לאגודה אחת עם הציבור.
ונלמד מהכללת החלבנה בין סממני הקטורת, אף שריחה רע.
- [ב] 1. "כשם שמגיעים רחמיך על קן ציפור וכמצות שילוח הקן, כך תרחם עלינו".
לפי שמטיל קנאה בין הבריות, כאילו ה' חס רק על העופות ולא על הבהמות.
או מפני שעושה מצוותיו של הקב"ה רחמים, ואינן אלא גזירות.
2. "על טובותיך נודה לך", שמשמע שמורה לה' רק על הטובה ולא על הרעה.
3. שליח ציבור המוסיף שבחים להקב"ה יותר מתקנת אנשי כנסת הגדולה.
4. האומר בשעה שכורע "מודים מודים", מפני שנראה כמורה לשתי רשויות.
5. הדורש פרשת עריות כמליצה. כגון "ערות אביו לא יגלה", שלא לגלות קלון אביו ברבים.
6. המפרש "ומזרעך לא תתן להעביר למולך" שלא יבא על גויה ותוליד בן לעבודה זרה.
לפי שמחייב שלא כדין את הבא על נכרית במיתת בית דין, כרת או חטאת.
- [ג] כופל פסוק שלם: משתיקים אותו, כיון שנראה כפונה לשתי רשויות.
כופל כל מילה: אין משתיקים אותו, שאין משתמע כשתי רשויות. אך הדבר מגונה.
- [ד] הכל בידי שמים, חוץ מיראת שמים המסורה ביד האדם, שיכין בעצמו את לבו לכך.
ואף שיש ביד ה' להכין לבבנו אליו, ככתוב "הנה כחומר ביד היוצר".